

Van Kampvuur tot carrière: De levenslange impact van een jeugdbeweging.

Probleemdefiniëring: Het onzichtbare potentieel van jeugdbewegingen



Inleiding	2
Mijn persoonlijke band met de jeugdbeweging.....	3
Het onzichtbare potentieel van jeugdbewegingen.....	4
Relevantie in het sociaal werk	4
De rol van jeugdbewegingen in maatschappelijke ontwikkeling	5

Vrijwilligerswerk als basis voor engagement.....	6
Leren buiten de schoolbanken: non-formeel en informeel leren.....	7
De impact van jeugdwerk op verschillende niveaus	8
De impact van scouting wereldwijd.....	9
Jeugdbewegingen als motor voor levenslang leren.....	10
Van theorie naar praktijk: vaardigheden in actie tijdens de kampvoorbereiding.....	11
Non-Formeel Leren in Actie	11
Samenwerking en Vertrouwen.....	12
Leiderschap en Draaiboeken: Een Structuur voor Succes.....	12
Verbinden met Theorie en Praktijk.....	13
Hoe Leerwinkels en Jeugdbewegingen van Elkaar Kunnen Leren	13
Conclusie.....	14

Inleiding

Wat maakt dat een jeugdbeweging veel meer is dan enkel een plek voor spel en plezier? Welke unieke kansen, leermogelijkheden en ervaringen zorgen ervoor dat leden en leiding niet alleen groeien als persoon, maar ook professioneel hun stempel kunnen drukken op de samenleving? In dit artikel onderzoek ik de impact van jeugdbewegingen en waarom ze al dan niet beschouwd kunnen worden als een motor voor levenslang leren.

Bavo Van Waeleghem
Levenslang leren en vrijetijd

Jeugdbewegingen spelen een centrale rol in het leven van vele Vlaamse kinderen en jongeren, maar hun maatschappelijke meerwaarde blijft vaak onderbelicht. Het lijkt erop dat de brede impact die deze organisaties hebben, onvoldoende zichtbaar wordt gemaakt. Toch mogen we de invloed van jeugdbewegingen op de persoonlijke ontwikkeling van leden en leiding niet onderschatten. Denk aan het aanleren van leiderschapsvaardigheden, het versterken van sociale cohesie of het stimuleren van levenslang leren. Deze waardevolle bijdragen worden zelden expliciet erkend of gemeten. Bovendien ontbreekt het aan inzicht in hoe deze leereffecten en ervaringen kunnen bijdragen aan een inclusieve, participatieve en veerkrachtige samenleving.

Een bijkomende uitdaging is dat jeugdbewegingen steeds vaker geconfronteerd worden met maatschappelijke druk. Leiding draagt niet alleen verantwoordelijkheid voor activiteiten, maar ook voor administratieve taken, communicatie met ouders en het omgaan met complexe sociale thema's zoals diversiteit, armoede en mentale gezondheid. Hierdoor wordt het essentieel om niet alleen de individuele impact van jeugdbewegingen te onderzoeken, maar ook hun bredere bijdrage aan maatschappelijke thema's te erkennen.

Mijn persoonlijke band met de jeugdbeweging

Voor ik echt van start ga, wil ik kort mijn persoonlijke band met jeugdbewegingen schetsen. Al 18 jaar ben ik lid van FOS De Havik (scouting), en de laatste jaren ben ik me steeds bewuster geworden van de impact die deze ervaring op mijn leven heeft gehad.

Als lid leerde ik niet alleen omgaan met anderen, maar ook om verschillen te herkennen en te waarderen. Mijn sociale vaardigheden groeiden, net als mijn respect voor diverse perspectieven. Later, als leiding, kreeg ik de kans om verantwoordelijkheid op te nemen, activiteiten te organiseren en effectief samen te werken in een team. Dit gaf me vaardigheden die ik tot op de dag van vandaag nog steeds gebruik.

Bavo Van Waeleghem
Levenslang leren en vrijetijd

Het absolute hoogtepunt was mijn rol als eenheidsleider op 20-jarige leeftijd. In deze functie droeg ik de eindverantwoordelijkheid voor meer dan 400 kinderen en begeleidde ik een leidersploeg van 60 mensen. Dit was een immense uitdaging, maar ook een ervaring die mij op verschillende vlakken heeft gevormd.

Afgelopen jaar kreeg mijn connectie met jeugdbewegingen een nieuwe dimensie tijdens mijn stage bij FOS Open Scouting. Hierdoor kreeg ik een bredere kijk op de impact en waarde van jeugdbewegingen, zowel op individueel als maatschappelijk niveau.

Het onzichtbare potentieel van jeugdbewegingen

Relevantie in het sociaal werk

Jeugdbewegingen vormen een onmisbare schakel in het sociale weefsel van Vlaanderen. Met meer dan 270.000 leden zijn ze veel meer dan louter een speelse vrijetijdsbesteding. Ze dragen actief bij aan persoonlijke groei, sociale rechtvaardigheid en gemeenschapsvorming.

Wat jeugdbewegingen onderscheidt van andere vrijetijdsinitiatieven, is hun blijvende impact. Jongeren starten vaak als lid en groeien door tot leiding, waarbij ze waardevolle vaardigheden ontwikkelen zoals leiderschap, samenwerking en verantwoordelijkheid. Na hun actieve engagement als leiding blijven velen betrokken, als oud-leiding binnen hun eenheid of in een bredere rol binnen de koepelorganisatie. Deze vaardigheden en waarden kunnen later worden ingezet in de professionele loopbaan, in vrijwilligerswerk of zelfs in politiek en maatschappelijk activisme. Denk aan het organiseren van evenementen, het versterken van communicatievaardigheden en het tonen van sociaal engagement.

Daarnaast nemen jeugdbewegingen een voortrekkersrol op in inclusie en diversiteit. Op zowel lokaal als nationaal niveau werken ze actief aan het verlagen van drempels en het

Bavo Van Waeleghem
Levenslang leren en vrijetijd

bevorderen van gelijke kansen. Dit gebeurt via gerichte samenwerkingen met welzijnsorganisaties, gerichte sensibiliseringscampagnes en concrete ondersteuningsmaatregelen.

Een sprekend voorbeeld hiervan is de Doemamee-campagne, een initiatief van De Genereuzen en de grootste Vlaamse jeugdverenigingen. Dit project moedigt kinderen met en zonder beperking aan om samen te spelen, via creatieve oplossingen en tools die inclusie stimuleren (Doemamee | Doemamee, z.d.-b).

Ook via de actie "Mee Op Kamp" van FOS Open Scouting wordt het belang van collectieve verantwoordelijkheid benadrukt. Leidersploegen bieden kampplaatsen aan jongeren in kansarmoede, in samenwerking met sociale partners. Dit biedt niet alleen kwetsbare jongeren de kans om deel te nemen, maar laat ook leden en leiding kennismaken met diversiteit en sociale inclusie. Het kamp wordt zo een gedeelde ervaring waarin iedereen een plek heeft (Scoutsmap, z.d.-b).

Deze initiatieven tonen aan dat jeugdbewegingen niet alleen bijdragen aan de persoonlijke ontwikkeling van jongeren, maar ook een bredere maatschappelijke rol vervullen: het bevorderen van gelijke kansen en actieve participatie.

De impact van jeugdbewegingen reikt dus verder dan louter ontspanning. Ze creëren een veilige omgeving waar jongeren zichzelf kunnen zijn, verantwoordelijkheid leren opnemen en samenwerken. Zo versterken ze sociale cohesie en dragen ze bij aan een inclusieve en veerkrachtige samenleving. Hun rol in maatschappelijke ontwikkeling en levenslang leren is daarom niet te onderschatten.

De rol van jeugdbewegingen in maatschappelijke ontwikkeling

Bavo Van Waelegheem
Levenslang leren en vrijetijd

Jeugdbewegingen vormen een verbindende kracht in onze samenleving. Ze brengen jongeren uit verschillende achtergronden samen en laten hen al doende leren omgaan met diversiteit. Door gezamenlijke activiteiten te ondernemen, ontwikkelen ze sociale vaardigheden en leren ze met een open blik naar de samenleving te kijken. Dit versterkt niet alleen de onderlinge verbondenheid, maar heeft ook een positieve impact op buurten en wijken.

Toch is het idee dat jeugdbewegingen een volledige afspiegeling van de maatschappij vormen, niet altijd realistisch. In de praktijk blijven deze organisaties vaak overwegend wit en afkomstig uit de middenklasse. Jongeren met een migratieachtergrond of uit het beroepssecundair onderwijs nemen minder snel deel aan klassieke jeugdverenigingen. Daarnaast kiezen sommige jongeren liever voor informele vrijetijdsbesteding, zoals spontaan voetballen of tijd doorbrengen met vrienden, zonder de structuur en verplichtingen van een jeugdbeweging (El-Bazioui, 2024).

Toch bewijst jeugdwerk keer op keer zijn waarde. Zoals benadrukt in het opiniestuk “Niet iedereen moet naar de scouts”, is jeugdwerk veel breder dan louter de klassieke jeugdbewegingen. Er bestaan talloze initiatieven die inspelen op uiteenlopende interesses en behoeften van jongeren. Niet elke jongere hoeft zich aan te sluiten bij een jeugdbeweging om sociale vaardigheden te ontwikkelen, maar een divers en toegankelijk jeugdwerk kan wel een belangrijke hefboom zijn (Dalle, 2024).

Vrijwilligerswerk als basis voor engagement

Jeugdbewegingen stimuleren vrijwilligerswerk en versterken burgerzin, waardoor jongeren zich actief en betrokken inzetten voor de samenleving. Veel jongeren zetten zich jarenlang in als leiding binnen jeugdbewegingen en leren zo verantwoordelijkheid opnemen. Ze leren samenwerken en initiatief tonen. Deze vaardigheden worden niet alleen binnen de jeugdbeweging benut. Ze worden ook ingezet binnen andere maatschappelijke domeinen.

Bavo Van Waeleghem
Levenslang leren en vrijetijd

Uit cijfers van Ambrassade blijkt dat 47,8% van alle vrijwilligers in Vlaanderen actief is binnen het jeugdwerk, en hoewel jeugdwerk een breder begrip is, vormen jeugdbewegingen daarin een groot en belangrijk onderdeel. Dit betekent dat een groot deel van de 1 miljoen kinderen en jongeren die jaarlijks betrokken zijn bij jeugdwerk, ook hun steentje bijdraagt als vrijwilliger (Jeugdwerk in Cijfers, z.d.).

Daarnaast blijkt uit de JOP-monitor dat ongeveer 18,1% van de jongeren tussen 15 en 25 jaar zich engageert voor vrijwilligerswerk. Hiervan bijna de helft binnen jeugdbewegingen. Oud-leden van jeugdbewegingen zijn bovendien vaker actief in gemeenschapsprojecten of politiek (Cijfers | Jeugdonderzoeksplatform, z.d.). Dit bevestigt dat jeugdbewegingen niet alleen een krachtige plek zijn voor persoonlijke ontwikkelingen, maar ook een belangrijke basis voor jongeren die zich later inzetten in andere maatschappelijke domeinen.

Leren buiten de schoolbanken: non-formeel en informeel leren

Jeugdbewegingen zijn een typisch voorbeeld van non-formeel en informeel leren. Jongeren verwerven vaardigheden zonder dat daar een diploma tegenover staat, maar die wel een enorme impact hebben op hun verdere leven. Non-formeel leren gebeurt in een gestructureerde, maar flexibele omgeving en omvat zaken zoals animatorcursussen, EHBO-opleidingen of trainingen rond groepsdynamiek (CJSM, 2009).

Daarnaast vindt ook informeel leren plaats, vaak zonder dat jongeren zich daar bewust van zijn. De grens tussen beide is dun, en ze versterken elkaar continu (La Belle, 1982). Zo kan een leider via een vorming over ADHD (non-formeel leren) later in de praktijk beter omgaan met een kind in de groep (informeel leren). Jongeren leren ook door te doen: ze lossen conflicten op, nemen verantwoordelijkheid op kamp of bedenken creatieve oplossingen met beperkte middelen (Van Cauwenberghe, 2011).

Bavo Van Waelegthem
Levenslang leren en vrijetijd

De werking van jeugdbewegingen sluit bovendien nauw aan bij de Social Learning Theory van Albert Bandura (Bandura, 1977). Deze stelt dat mensen grotendeels leren door observatie en imitatie van rolmodellen. Binnen jeugdbewegingen nemen oudere leden en leiding deze rol spontaan op zich. Ze tonen hoe je samenwerkt, verantwoordelijkheid draagt en sociale normen respecteert. Jongeren nemen dit gedrag over en passen het later ook toe in andere contexten, zoals op school of in hun latere job (CJSM, 2009).

Door deze combinatie van ervaringsgericht leren, sociale interactie en verantwoordelijkheid creëren jeugdbewegingen een krachtige leeromgeving. Hun impact blijft niet beperkt tot de kampvuren en spelavonden, maar resoneert door in de hele maatschappij.

De impact van jeugdwerk op verschillende niveaus

Uit onderzoek van UCLL en De Ambrassade blijkt dat jeugdwerk, waaronder jeugdbewegingen, een diepgaande impact heeft op individueel, lokaal en maatschappelijk niveau. Op persoonlijk vlak bieden jeugdbewegingen jongeren de kans om zich te ontplooien. Ze leren zelfstandig activiteiten organiseren, verantwoordelijkheid nemen en bouwen essentiële sociale vaardigheden op zoals samenwerken, communiceren en omgaan met diversiteit. Deze ervaringen vormen een stevige basis voor hun verdere ontwikkeling en levenslang leren (Een Verkennend Onderzoek Naar de Impact van Jeugdwerk, z.d.).

Binnen hun directe omgeving vervullen jeugdbewegingen een verbindende rol. Ze versterken het gemeenschapsgevoel en dragen bij aan de sociale cohesie in lokale buurten. Jongeren leren niet alleen zorg te dragen voor elkaar, maar worden ook gestimuleerd om actief bij te dragen aan hun omgeving. Dit maakt jeugdbewegingen een belangrijke schakel in het bevorderen van betrokken en solidaire buurten.

Op maatschappelijk niveau spelen jeugdbewegingen een cruciale rol in het bouwen aan een inclusieve en participatieve samenleving. Door normen en waarden zoals respect,

Bavo Van Waeleghem
Levenslang leren en vrijetijd

gelijkheid en samenwerking actief uit te dragen, vormen ze jongeren tot geëngageerde burgers. Daarnaast zetten jeugdbewegingen voortdurend in op zelfevaluatie en reflectie om hun impact te versterken en beter in te spelen op de noden van jongeren en de veranderende maatschappij.

De meerlagige impact van jeugdbewegingen toont aan dat ze niet enkel een plek van ontspanning en plezier zijn, maar ook een motor voor persoonlijke groei en maatschappelijke vooruitgang. Hun rol binnen het jeugdwerk is niet alleen waardevol, maar essentieel voor de samenleving als geheel.

De impact van scouting wereldwijd

Ook internationaal wordt de meerwaarde van jeugdbewegingen erkend. De World Organization of the Scout Movement (WOSM) voerde een onderzoek uit naar de impact van scouting in Kenia, Singapore en het Verenigd Koninkrijk (Measuring Scouting's Impact on the Development of Young People, 2018 & 2019). Daarbij werden veertien vaardigheden onderzocht, waaronder leiderschap, probleemoplossend vermogen, samenwerking en milieubewustzijn.

De resultaten tonen aan dat scouting jongeren niet alleen laat groeien tijdens hun jeugd, maar hen ook beter voorbereidt op de toekomst. Scouts scoorden gemiddeld 16,2% hoger op inzetbaarheid en levensvaardigheden dan niet-scouts. Daarnaast presteerden ze beter op vlak van leiderschap (+12%), actief burgerschap (+16,6%) en teamwork (+12%). Bovendien leerden scouts meer over diversiteit (+9,3%) en ontwikkelden ze een sterker milieubewustzijn (+12,8%).

Deze vaardigheden hebben niet alleen een directe invloed op hun persoonlijke ontwikkeling, maar komen hen ook ten goede in hun latere professionele leven. Door in

Bavo Van Waelegthem
Levenslang leren en vrijetijd

een veilige omgeving verantwoordelijkheid op te nemen en samen te werken, bouwen scouts vertrouwen op in zichzelf en in anderen. Dit stimuleert hun maatschappelijke betrokkenheid en hun motivatie om een actieve rol op te nemen in de samenleving.

Het onderzoek benadrukt dat jeugdbewegingen zoals scouting unieke leermogelijkheden bieden. Ze creëren een ruimte waar jongeren worden uitgedaagd om te groeien, hun potentieel te ontdekken en vaardigheden te ontwikkelen die hen een leven lang zullen helpen. De blijvende impact van scouting toont hoe jeugdbewegingen een krachtig instrument zijn voor persoonlijke groei en levenslang leren.

Jeugdbewegingen als motor voor levenslang leren

In het artikel “Alle jeugdbewegingen aan tafel: wat is de rol van het jeugdwerk in onze maatschappij?” onderstrepen Vlaamse jeugdbewegingen zoals KLJ, Chiro, KSA en FOS Open Scouting het immense belang van hun werking. Jeugdbewegingen bieden jongeren een veilige omgeving waarin ze spelenderwijs cruciale sociale en praktische vaardigheden ontwikkelen. Spelen wordt hier niet louter gezien als ontspanning, maar als een krachtig middel om verbondenheid, leiderschap en sociaal engagement te bevorderen.

Door hun lokale verankering en het vrijwillige engagement van hun leden versterken jeugdbewegingen dit leerproces. Jongeren leren samenwerken en organiseren, maar nemen ook verantwoordelijkheid op, wat hen voorbereidt op een actieve rol in de samenleving. De steeds complexere taken waarmee ze worden geconfronteerd, zoals oudercommunicatie of het beheren van sociale media, tonen hoe jeugdbewegingen jongeren uitdagen om zich aan te passen en voortdurend nieuwe vaardigheden te ontwikkelen.

Deze ervaringen vormen een solide basis voor levenslang leren. De vaardigheden en inzichten die jongeren opdoen, zoals probleemoplossend denken, empathie en samenwerking. Begeleiden hen niet alleen tijdens hun jeugd, maar ook in hun

Bavo Van Waelegheem
Levenslang leren en vrijetijd

professionele en persoonlijke leven. Jeugdbewegingen zijn daarmee veel meer dan plekken van plezier; ze zijn krachtige motoren voor duurzame groei en maatschappelijke betrokkenheid (Alle Jeugdbewegingen Aan Tafel: Wat Is de Rol van het Jeugdwerk in Onze Maatschappij?, z.d.).

Van theorie naar praktijk: vaardigheden in actie tijdens de kampvoorbereiding

Al deze inzichten over levenslang leren klinken mooi in theorie, maar hoe vertalen ze zich naar de praktijk?

Voor een 18-jarige scoutsleider komen deze principes tot leven tijdens een van de eerste en meest uitdagende taken: het organiseren van een kamp. Dit proces brengt de essentie van non-formeel leren en de Social Learning Theory in de praktijk. Hier staat leren door te doen centraal met begeleiding waar nodig, maar vooral met de ruimte om zelf beslissingen te nemen en verantwoordelijkheid op te nemen.

Wat deze ervaring zo bijzonder maakt, is dat je niet passief aan de zijlijn staat. Vanaf dag één ben je actief betrokken bij elke stap van de voorbereiding: van budgetbeheer en logistiek tot het plannen van activiteiten en het coördineren van een team. Dit biedt een unieke kans om vaardigheden te ontwikkelen die niet alleen tijdens het kamp, maar ook ver daarbuiten van onschatbare waarde blijken.

Non-Formeel Leren in Actie

Bij het organiseren van een kamp komen tal van aspecten aan bod die de essentie van non-formeel leren in de praktijk brengen. Zo begint het proces met het zoeken naar een geschikte locatie. Dit houdt meer in dan louter een administratieve taak: het vereist communicatie met eigenaars, het onderhandelen van huurcontracten en het aangaan van professionele relaties. Jongeren leren zo hoe ze op een zelfverzekerde manier contact

Bavo Van Waeleghem
Levenslang leren en vrijetijd

leggen, onderhandelen en verantwoordelijkheid dragen voor juridische en financiële afspraken. Dit zijn concrete voorbeelden van hoe non-formeel leren binnen jeugdbewegingen een structureel leerproces wordt.

Samenwerking en Vertrouwen

Een succesvol kamp staat of valt met goede samenwerking. De taakverdeling speelt hierin een cruciale rol: wie regelt het eten, wie communiceert met de ouders, wie stelt de begroting op en wie organiseert de activiteiten? Dit vraagt een hoge mate van communicatie, coördinatie en vertrouwen binnen het team. Deze principes sluiten nauw aan bij de Social Learning Theory van Albert Bandura, waarin jongeren leren door observatie en imitatie van rolmodellen, zoals oudere leiding of ervaren groepsleden. Dit proces helpt hen essentiële sociale vaardigheden te ontwikkelen, zoals leiderschap en teamwerk, die hen later in hun persoonlijke en professionele leven van pas komen.

Door taken goed te verdelen en samen te werken, leren jongeren hoe ze effectief functioneren binnen een groep. Dit draagt niet alleen bij aan de praktische organisatie van een kamp, maar bevordert ook de sociale cohesie binnen de groep. Vertrouwen opbouwen en gezamenlijk naar een doel werken versterkt de onderlinge band en stimuleert een positieve groepsdynamiek.

Leiderschap en Draaiboeken: Een Structuur voor Succes

Een ander essentieel aspect van kampvoorbereiding is het opstellen van een draaiboek. Dit document bevat alle details: van inpaklijsten en activiteitenplanning tot oudercommunicatie en transportcoördinatie. Het vergt probleemoplossend denken, organisatievermogen en analytisch inzicht en vaardigheden die door jeugdbewegingen sterk worden gestimuleerd.

Dit proces illustreert hoe non-formeel leren functioneert: jongeren leren via praktijkervaring en stapsgewijze begeleiding, waarbij ze zelfstandigheid en

Bavo Van Waeleghem
Levenslang leren en vrijetijd

verantwoordelijkheid ontwikkelen. Wat misschien eenvoudig lijkt, vereist in werkelijkheid strategisch denken, flexibiliteit en een gestructureerde aanpak. Dit zijn essentiële competenties die bijdragen aan hun verdere persoonlijke groei.

Verbinden met Theorie en Praktijk

De kampvoorbereiding brengt de concepten van non-formeel leren en sociale leerprocessen duidelijk in de praktijk. Jongeren ontwikkelen cruciale vaardigheden buiten de schoolmuren, door actief te participeren in georganiseerde activiteiten. Leaders spelen hierbij een cruciale rol: ze fungeren als rolmodellen en leren jongeren via interactie en observatie hoe ze verantwoordelijkheid nemen, samenwerken en probleemoplossend denken. Dit alles draagt bij aan hun professionele en persoonlijke ontwikkeling en bereidt hen voor op een actieve rol in de samenleving.

Hoe Leerwinkels en Jeugdbewegingen van Elkaar Kunnen Leren

Zoals eerder besproken, spelen jeugdbewegingen een cruciale rol in non-formeel en informeel leren. Dit sluit nauw aan bij de doelstellingen van Leerwinkels, organisaties die jongeren ondersteunen bij het herkennen en benutten van hun talenten in studie- en loopbaantrajecten. Door jeugdwerkervaring expliciet mee te nemen in studie- en beroepskeuzes, krijgen jongeren een beter inzicht in de competenties die ze daar verwerven en hoe die aansluiten bij hun toekomstplannen.

Onderzoek toont aan dat oud-leiders van jeugdbewegingen vaak actief blijven in vrijwilligerswerk, gemeenschapsinitiatieven of politiek. Dit onderstreept dat jeugdwerk niet alleen bijdraagt aan persoonlijke ontwikkeling, maar ook een belangrijke opstap vormt naar maatschappelijke participatie en professionele kansen. Leerwinkels kunnen hierop inspelen door jeugdwerkervaringen te erkennen als waardevolle voorbereiding op de

Bavo Van Waeleghem
Levenslang leren en vrijetijd

arbeidsmarkt en jongeren aan te moedigen om deze ervaringen actief te benoemen in sollicitatie- en studiegesprekken. Op die manier ontstaat een brug tussen de competenties die in jeugdbewegingen worden ontwikkeld en de verdere loopbaanmogelijkheden van jongeren.

Conclusie

Jeugdbewegingen bieden jongeren een plek waar ze niet alleen samenkomen voor plezier en ontspanning, maar ook essentiële vaardigheden ontwikkelen zoals samenwerken, verantwoordelijkheid nemen en gemeenschapszin opbouwen. Toch wordt deze waarde niet altijd even sterk erkend.

Dit roept enkele fundamentele vragen op: Hoe kunnen we ervoor zorgen dat de impact van jeugdbewegingen breder wordt erkend en gewaardeerd? Welke ondersteuning is nodig om hun maatschappelijke rol te versterken? En waarom worden ze niet altijd als even waardevol beschouwd door beleidsmakers en het brede publiek?

Meer onderzoek kan helpen om de impact van jeugdbewegingen beter in kaart te brengen en ervoor te zorgen dat hun waarde zichtbaar blijft. Daarnaast kunnen jeugdorganisaties zelf blijven reflecteren op hoe ze hun bijdrage aan de samenleving sterker kunnen uitdragen. Want jeugdwerk is meer dan een vrijetijdsbesteding, het is een investering in de toekomst.

Bronnenlijst

- Doemamee* | *Doemamee*. (z.d.-b). DoemMaMee. <https://doemamee.be/>
- Scoutsmap*. (z.d.-b). Scoutsmap. <https://scoutsmap.be/populair>
- El-Bazioui, H. (2024, 26 februari). 'Is het hoogste goed echt dat iedereen in korte broek naar de jeugdbeweging trekt?' Sociaal.Net. <https://sociaal.net/opinie/gent-europese-jongerenhoofdstad-jeugdwerk-jeugdbeweging/>
- Dalle, B. (2024, 27 februari). *Vlaams minister van Jeugd: 'Nee, niet iedereen moet naar de scouts'*. Sociaal.Net. <https://sociaal.net/opinie/benjamin-dalle-niet-iedereen-moet-naar-de-scouts/>
- Cijfers* | *Jeugdonderzoeksplatform*. (z.d.). <https://jeugdonderzoeksplatform.be/cijfers/>
- Jeugdwerk in cijfers*. (z.d.). De Ambrassade. <https://ambrassade.be/nl/basiswerk-jeugdwerk/landschap/jeugdwerk-in-cijfers>
- CJSM. (2009). *Beleidsaanbeveling Vlaamse Kwalificatiestructuur en jeugdwerk*. Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap.
- La Belle, T. J. (1982). Formal, nonformal and informal education: A holistic perspective on lifelong learning. International Review of Education, 28(2), 159-175.*
- Schmida, M., & Romi, S. (2009). Enhancing social involvement through non-formal education. Education and Society, 27(3), 260-275.*
- Van Cauwenberghe, S. (2011). Inclusief jeugdwerk krijgt vorm. Het belang en de impact van vorming als succesfactor voor inclusie in de jeugdbeweging. In Universiteit Gent, Faculteit Psychologie en Pedagogische Wetenschappen [Thesis].*
https://libstore.ugent.be/fulltxt/RUG01/001/893/858/RUG01-001893858_2012_0001_AC.pdf
- Bandura, A. (1977). Social learning theory. Prentice-Hall.*

Een verkennend onderzoek naar de impact van jeugdwerk. (z.d.). UC Leuven Vzw.

WORLD ORGANIZATION OF THE SCOUT MOVEMENT, WORLD

ORGANIZATION OF THE SCOUT MOVEMENT, & Alhendawi, A. (2018).

Measuring Scouting's Impact on the Development of Young People [Report].

World Scout Bureau.

[https://backend.worldscoutfoundation.org/sites/default/files/2018-](https://backend.worldscoutfoundation.org/sites/default/files/2018-07/Impact%20Results%20Summary%20Report%202018_EN_WEB.pdf)

[07/Impact%20Results%20Summary%20Report%202018_EN_WEB.pdf](https://backend.worldscoutfoundation.org/sites/default/files/2018-07/Impact%20Results%20Summary%20Report%202018_EN_WEB.pdf)